

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2013 m. gegužės 6 d. Nr. FA-P-30-1-44
Panevėžys

Auditas atliktas, vykdant 2012-10-15 pavedimą Nr. P-30-1-11 ir 2012-11-29 pavedimą Nr. P-30-1-66

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Vidutė Kanapeckienė (grupės vadovė)
Asta Lalienė
Inga Staškė
Violeta Paškonytė

Auditas pradėtas 2012-10-15
Auditas baigtas 2013-05-06

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Dėl valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumo	5
2. Dėl valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo	5
3. Rekomendacijos	7
Priedai	8

IŽANGA

Ši valstybinio audito ataskaita yra Lietuvos Respublikos savivaldybėse atlikto valstybinio finansinio (teisėtumo) audito „Valstybės biudžeto lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas“ ataskaitos sudėtinė dalis.

Audito tikslas – įvertinti valstybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Panevėžio rajono savivaldybė, adresas: Vasario 16-osios g. 27, Panevėžys.

Audituojamas laikotarpis – 2012 metai.

Audituojamu laikotarpiu savivaldybei vadovavo meras Povilas Žagunis, savivaldybės administracijai – Vitalijus Žiurlys, Finansų skyriui – Genė Šarkiūnienė.

Savivaldybės taryba yra atsakinga už valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų paskirstymą pagal Lietuvos Respublikos Seimo, valstybės institucijų ar įstaigų patvirtintas sumas ir už savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ir valstybės lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Savivaldybės meras vadovauja savivaldybės tarybai ir yra savivaldybės vadovas.

Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už savivaldybės biudžeto asignavimų ir kitų piniginių išteklių administravimą, savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą, jos ūkinę ir finansinę veiklą, turto administravimą ir įstatymų nustatyta tvarka atsako už valstybės institucijų ar įstaigų savivaldybės administracijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą.

Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojais yra atsakingi už savivaldybės biudžeto lėšų ir jiems perduoto valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertinome, ar savivaldybėje visais reikšmingais atžvilgiais valstybės biudžeto lėšos buvo naudojamos, o valstybės turtas (valdomas patikėjimo teise ir valstybinės žemės sklypai, gauti pagal panaudą) – valdomas, naudojamas ir disponuojama juo taip, kaip numato tai reglamentuojantys teisės aktai.

Savivaldybė 2012 m. gavo iš viso 63 578,8 tūkst. Lt valstybės lėšų (žr. 1 priedą).

Savivaldybė 2012 m. pabaigoje patikėjimo teise valdė valstybės turto už 64 086,8 tūkst. Lt (likutine verte), o panaudos pagrindais – 81 vnt. valstybinės žemės sklypų (žr. 2 priedą).

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (INTOSAI) 4100-ąjį standartą.

Audito metu surinkome pakankamus ir tinkamus įrodymus, kuriais pagrindėme valstybės biudžeto lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimus. Audito planavimo etape atlikę skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitines ir kitas audito procedūras ir įvertinę reikšmingo iškraipymo riziką, kontrolės aplinką ir kontrolės priemones, savivaldybėje pagrindines audito procedūras atlikome didžiausios rizikos – valstybės biudžeto lėšų, skirtų mokinio krepšeliui finansuoti, socialinei paramai teikti, socialinio būsto fondui plėtoti ir valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo srityse. Audito įrodymams gauti buvo atrinkti visumą reprezentavę audito pavyzdžiai.

Vertindami, kaip savivaldybėje laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų (sutarčių ir kt.) reikalavimų, numatytų atitinkamai audito sričiai, atsižvelgėme į jų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimus nesilaikymo padarinius.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atliktu darbu naudojamos vertindami valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumą. Vykdydama su Valstybės kontrole pasirašytą bendradarbiavimo susitarimą¹ tarnyba savivaldybės administracijoje ir švietimo įstaigose vertino 2012 m. valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti panaudojimo teisėtumą. Tarnyba valstybės kontrolei pateikė audito dokumentus ir informaciją apie audito rezultatus, kad reikšmingų neatitikimų mokinio krepšelio srityje nenustatė.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės ir Panevėžio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos bendradarbiavimo susitarimas, 2012-07-20 Nr. BS-20.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumo

Savivaldybėje, įvertinę valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumą, reikšmingų neatitikimų nenustatėme.

2. Dėl valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo

Vadovaudamasi Vyriausybės nutarimu², savivaldybė turto perdavimo ir priėmimo aktu³ iš Panevėžio apskrities viršininko administracijos perėmė valdyti ir naudoti patikėjimo teise valstybei nuosavybės teise priklausantį ilgalaikį turtą – elektros tiekimo linijas: jų likutinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d. buvo 473,9 tūkst. Lt. Savivaldybės administracija šio valstybės turto savo funkcijoms atlikti nenaudoja, juo neatlygintinai naudojasi energetikos įmonė – AB LESTO⁴.

Pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁵ 13 straipsnį⁶ energetikos įmonė nepriskiriama subjektams, kuriems gali būti panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti perduodamas valstybės turtas, todėl įmonė negali neatlygintinai naudotis šiuo valstybės turtu. Įstatymo 8¹ straipsnyje⁷ įtvirtinti efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės principai numato, kad valstybės turtas turi būti valdomas, naudojamas ir disponuojama juo, siekiant maksimalios naudos visuomenei, racionaliai tvarkomas, o sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų nustatyta tvarka.

Energetikos įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje⁸, įsigaliojusioje nuo 2012 m. sausio 1 d., nustatyta, kad valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausantys bendrai naudojami energetikos objektai, sodininkų bendrijoms ir (ar) kitiems asmenims nuosavybės teise priklausantys bendrai naudojami energetikos objektai, skirti energijai perduoti ir (ar) skirstyti, įrengti iki šio įstatymo įsigaliojimo, gali būti parduoti energetikos įmonei už kainą, nustatomą šalių susitarimu atsižvelgiant į nepriklausomo vertintojo nustatytą bendrai naudojamų energetikos objektų vertę sutarties sudarymo metu, vadovaujantis turto ir verslo vertinimą reglamentuojančiais teisės aktais.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-05-29 nutarimas Nr. 774 „Dėl turto perdavimo“.

³ 2002-10-31 aktas Nr. 3 „Dėl turto perdavimo ir priėmimo“.

⁴ Iš Panevėžio apskrities viršininko administracijos Panevėžio rajono savivaldybė gavo 34 elektros linijų objektus. Jais šiuo metu naudojasi AB LESTO. Savivaldybė pateikė 34 elektros tiekimo linijų panaudos sutartis. Jų šalys – Panevėžio apskrities viršininko administracija ir AB „Lietuvos energija“.

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 Nr. IX-900 redakcija).

⁶ Ten pat, 2006-07-18 Nr. X-771 redakcija.

⁷ Ten pat, 2006-07-18 Nr. X-771 redakcija.

⁸ Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, 2002-05-16 Nr. IX-884 (2011-12-22 Nr. XI-1888 redakcija).

Galimybė parduoti energetikos įmonei valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančius energetikos objektus buvo numatyta ir ankstesnėje Energetikos įstatymo redakcijoje (28 straipsnio 1 ir 2 dalyse, galiojusiose nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d.⁹).

Valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių energetikos objektų pardavimo tvarka nustatyta šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje, o objektų išpirkimo procedūros nustatytos ministro įsakymu¹⁰ patvirtintame Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų elektros energetikos objektų, skirtų elektros energijai perduoti ir (ar) skirstyti, išpirkimo ar eksploatavimo tvarkos apraše.

Taigi, savivaldybė turi galimybę parduoti valstybei nuosavybės teise priklausančius energetikos objektus, tačiau iki šiol energetikos įmonei nepateikė prašymo ir kitų minėtame apraše nurodytų dokumentų dėl energetikos objektų išpirkimo, nesikreipė į Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos dėl jų techninės būklės nustatymo ir į turto vertintojus dėl kainos nustatymo.

Pažymėtina, kad savivaldybė perėmė iš Panevėžio apskrities viršininko administracijos elektros linijas, kurių vienos perėmimo metu faktiškai nebuvo, dėl jos išgrobstymo jau buvo įsiteisėjęs teismo nuosprendis¹¹. Savivaldybė netinkamai inventorizavo perimtą turtą, nesiėmė veiksmų dėl faktiškai nesančio turto nurašymo. Audito metu turto nurašymo procedūros pradėtos: savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu¹² sudaryta komisija įvertino būklę, pripažino liniją negalima eksploatuoti ir pateikė siūlymą turtą nurašyti.

Savivaldybės patikėjimo teise valdomu valstybės turtu (elektros tiekimo linijomis), kurio likutinė vertė 473,9 tūkst. Lt, nesivadovaudama Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, neatlygintinai naudojasi energetikos įmonė – AB LESTO. Įmonė nepriskiriama subjektams, kuriems gali neatlygintinai valdyti ir naudoti valstybės turtą.

Valdant šį valstybės turtą nesilaikoma Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme įtvirtintų racionalumo, efektyvumo ir viešosios teisės principų, nes turtu neatlygintinai naudojasi energetikos įmonė, kuriai Energetikos įstatymo nustatyta tvarka galima parduoti šį turtą.

⁹ Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, 2002-05-16 Nr. IX-884 (2008-11-06 įstatymo Nr. X-1767 redakcija).

¹⁰ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009-12-09 įsakymas Nr. 1-243.

¹¹ Panevėžio miesto apylinkės teismo 2001-04-13 nuosprendis (baudžiamoji byla 1-256-08/2001).

¹² Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-11-19 įsakymas Nr. A-1094 „Dėl komisijos Panevėžio rajono Puškorių k. elektros tiekimo linijos po plėšimo būklei nustatyti sudarymo“.

3. Rekomendacijos

Audito metu savivaldybė įgyvendino auditorių rekomendacijas: suderinusi panaudos pagrindais valdomų valstybinės žemės sklypų sutarčių sąrašą su Nacionalinės žemės tarnybos duomenų baze, apskaitoje užregistravo 79 sklypus, gautus panaudos pagrindais, ir Valstybinės įmonės Registrų centre užregistravo dvi valstybinės žemės sklypų panaudos sutartis.

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus, savivaldybės administracijai rekomenduojame:

1. Įvertinant tai, kad savivaldybės administracija pradėjo rengti dokumentus dėl netinkamos (negalimos) eksploatuoti elektros tiekimo linijos nurašymo, apie baigtas procedūras informuoti Valstybės kontrolę.
2. Spręsti klausimą dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (elektros tiekimo linijų) pardavimo energetikos įmonei Energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

3-iojo audito departamento direktorė

Regina Rudokienė

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus vedėjas

Vaidotas Šukys

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Vidutė Kanapeckienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Panevėžio rajono savivaldybėje
atlikto valstybinio finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
1 priedas

Panevėžio r. savivaldybei skirtos ir panaudotos valstybės biudžeto lėšos, tūkst. Lt

Valstybės institucija/ įstaiga, skirianti lėšas	Specialioji tikslinė dotacija	Kitos valstybės biudžeto lėšos	Patvirtinta	Gauta	Panaudota	Grąžinta nepanaudotų
1	2	3	4	5	6	7
Valstybės biudžeto lėšos, iš viso:			50 691,6	63 578,8	62 460,7	1 118,1
	iš jų:		31 890,1	32 337	31 618,3	718,7
	-	specialioji tikslinė dotacija				
	-	kitos valstybės biudžeto lėšos	18 801,5	31 241,8	30 842,4	399,4
Švietimo ir mokslo ministerija	Mokinio krepšeliui finansuoti	x	22 387	22 428,4	22 428,4	0
	- tarp jų – gauta iš kitų ir pervesta kitoms savivaldybėms	x	x	41,4	27,8	x
		moksleivių dainų šventei, sporto aikštynams, ikimokykliniam ugdymui	69,5	69,5	62,1	7,4
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Socialinėms išmokoms, socialinei paramai ir paslaugoms, vaikų ir jaunimo teisių apsaugai, darbo rinkos politikos priemonėms*	x	5 256,7	5 662,2	4 956,6	705,6
	x	Išmokoms vaikams, šalpos išmokoms, transporto išlaidų kompensacijoms, socialinį darbą dirbantiems darbuotojams, vietos savivaldos programoms*	14 335,0	14 517,4	14 129,0	388,4
Neįgaliųjų reikalų de- partamentas	x	Socialinės rehabilitacijos paslaugoms ir būstų pritaikymui neįgaliesiems	235,0	235,0	234,9	0,1
Vidaus reikalų ministerija	Gyventojų registru, de- klaravimui, priešgaisrinei ir civilinei saugai	x	1 498,5	1 498,5	1 490,1	8,4
Žemės ūkio ministerija	Žemės ūkio, valstybės turto valdymo funk- cijoms ir melioracijai	x	1 724,9	1 724,9	1 722,0	2,9
Teisingumo ministerija	Civilinės būklės aktams registruoti ir teisinei pagalbai teikti	x	112,0	112,0	112,0	0
Panevėžio apskritis archyvas	Archyviniams dokumentams tvarkyti	x	75,2	75,2	75,2	0

Kultūros ministerija	Valstybinės kalbos vartojimo kontrolei	x	24,4	24,4	24,4	0
Krašto apsaugos ministerija	Dalyvavimui rengiant ir vykdant mobilizaciją	x	10,4	10,4	8,6	1,8
Konkurencijos tarnyba	Duomenims suteiktos valstybės pagalbos registrai	x	2,0	2,0	2,0	0
Sveikatos apsaugos ministerija	x	Visuomenė sveikatos priežiūros funkcijoms	52,2	52,2	52,2	0
PSDF (Valstybinė ligonių kasa)	x	Sveikatos priežiūrai mokyklose ir visuomenės sveikatos rėmimo programai	170,7	170,7	170,7	0
Susisiekimo ministerija	x	Skaitmeninės televizijos priėmimo įrangai įsigyti	182,6	65,0	65,0	0
Finansų ministerija	x	Savivaldybių socialinio būsto fondai plėtoti	129,0	129,0	125,5	3,5
Švietimo ir mokslo ministerija	Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams įgyvendinti	x	661,0	661,0	661,0	0
Žemės ūkio ministerija	Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams įgyvendinti	x	138,0	138,0	138,0	0
Susisiekimo ministerija	x	Kelių priežiūros ir plėtros programai	3 627,5	3 627,1	3 627,1	0
ES struktūrinių fondų lėšos**	x	2012 m. vykdomiems projektams finansuoti (projektų skaičius – 24 vnt.)	x	12 375,9	12 375,9	x
<p>* Pastaba. Pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2012 m. vasario 7 d. raštą Nr. (1.23-11)SD-839 savivaldybė iki 2012-02-15 grąžino 405,5 tūkst. Lt specialiųjų tikslinių dotacijų, skirtų socialinėms ir kompensacijoms, socialinei paramai mokiniams mokėti ir administruoti;</p> <p>Pagal Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2012 m. gruodžio 14 d. raštą Nr. (13.21.-13)-807 savivaldybė iki 2012-12-31 grąžino 182,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų, skirtų išmokoms vaikams mokėti ir administruoti.</p> <p>** Savivaldybės pateikti duomenys</p>						

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Panevėžio rajono savivaldybėje
atlikto valstybinio finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
2 priedas

Panevėžio r. savivaldybės valdomas valstybės turtas

Eil. Nr.	Valstybės turtas, valdomas patikėjimo teise (likutine verte), tūkst. Lt			Valstybės turtas, valdomas pagal panaudą (valstybinės žemės sklypai), vnt.		
	Pavadinimas	2011-12-31	2012-12-31	2012 m. I pusmetis		2012-12-31
				Savivaldybės pateikta informacija	Nacionalinės žemės tarnybos informacija	Savivaldybės apskaitos duomenys
	Iš viso:	65 749,1	64 086,8	79	81	81
1.	Pastatai	135,9	131,5	x	x	x
2.	Statiniai	64 251,8	62 944,2	x	x	x
3.	Kitas kilnojamasis ilgalaikis turtas	100,3	21,3	x	x	x
4.	Žemė	637	591,5	x	x	x
5.	Nematerialusis turtas	0	0	x	x	x
6.	Nebaigta statyba	624,1	398,3	x	x	x
7.	Atsargos	0	0	x	x	x

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybėje
 atlikto valstybinio finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 3 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Įvertindami tai, kad savivaldybės administracija pradėjo rengti dokumentus dėl netinkamos (negalimos) eksploatuoti elektros tiekimo linijos nurašymo, apie baigtas procedūras informuoti Valstybės kontrolę.	Panevėžio rajono savivaldybės administracijai	Rengiami dokumentai	Iki 2014-06-01
2.	Spręsti klausimą dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (elektros tiekimo linijų) pardavimo energetikos įmonei Energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka	Panevėžio rajono savivaldybės administracijai	Bus priimtas sprendimas tik gavus atsakymą iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės	Iki 2016-01-01
Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, kontaktai Ekonomikos ir turto valdymo skyriaus vedėja Aldona Čiegytė, tel. (8-45) 582913				